

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ-ਪੀ. ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1341

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X)— ਸੈਕਸ਼ਨ (2), 10-ਏ, 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ—ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ—ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ—ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5-ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ, ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਸੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19B ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ, ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਵਿਰਸੇ ਦੁਆਰਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਤਬਦੀਲੀ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਕਿ ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਡੀ.ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਲਈ 14 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਡੀ.ਸ਼ਰਮਾ, ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 27 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ, ਸਰਟੀਓਰੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਡੀ.ਐਨ.ਏ ਵਾਥੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੇ ਉਮਰ, ਏ.

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਲ.ਡੀ.ਕੇ ਐਸ਼ਲ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਐਸ ਸੀ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,।

ਆਰਡਰ

ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.- ਇਹ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ: ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ 200 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 2 ਯੂਨਿਟ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਬੈਨ ਅਤੇ ਹਰੀਪੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ, ਕਮਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟਵਾਰੀ, ਕਾਨੂੰਨਗੋ ਅਤੇ ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਰੇ ਫਾਰਮ ਡੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ 13 ਦਸੰਬਰ 1960 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸਨੇ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ 'ਏ') 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਨੈਕਚਰ 'ਬੀ') 'ਤੇ ਆਪਣੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੈਕਚਰ 'ਸੀ') ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ:

“ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਟਵਾਰੀ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲ 1953 ਤੋਂ

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਾਉਣੀ 1953 ਤੋਂ 1956-57 ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਮਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੁਲਸੀ ਅਤੇ ਤੇਲੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਚੰਬੇਲ ਸਿੰਘ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਸਾਲ 1953 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। 24 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ ਰਮਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਬੇਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 16 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਗੈਰ-ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਲ 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

	<i>S-A.U.</i>
In Mauza Babain:	112-8½
In Mauza Haripura:	<u>57.9½</u>
Total	.. 170-2.

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਫਾਰਮ 'F' ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।"

ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

“(i) ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(5-ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ” ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਲਤ ਸਮਝ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ;

(ii) ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ;

(iii) ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੈਟਲ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(iv) ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਵੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ;

(v) ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਜਪੁਰਾ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। .ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜੋ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ;

ਅਤੇ

(vi) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਦੋਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 200 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 2 ਯੂਨਿਟ ਜ਼ਮੀਨ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ 1953 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ 40 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਰਝਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਅਕਸਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ, ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਪਰ ਇਹ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਕਲੈਕਟਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਰਕਬੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2, ਧਾਰਾ 10-ਏ, ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3), (4), (5-ਏ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਓ:-

[ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:] ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ, ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ

ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ, ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭਵਿੱਖੀ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ 29 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੱਕ ਜਾਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਤਬਦੀਲੀ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹੀ ਰਹੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਐਕਵਾਇਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, "ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਬੋਵੀਅਰਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ, ਅੱਠਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 1, ਪੰਨਾ 114)। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਪਰੇ ਚਲਾ

ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਡੀ ਫਾਲਸ਼ੋ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਜੇ

ਚਿਰੰਜੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹੀਰਾ ਲਾਲ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 90

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)—ਸੈਕਸ਼ਨ 2(i) ਅਤੇ 13—
ਕਿਰਾਏਦਾਰ— ਕੀ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸਬ-ਟੇਨੈਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—
ਅਜਿਹੇ ਉਪ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਟੈਂਡਰ— ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ |

ਮੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਅਨੁਵਾਦਕ)